

אמד 18 אוזד

דרך הגאונים, הראשונים והאחרונים אנו מכשירים את הלומדים להשתמש בכלים חדשים-ישנים המאפשרים להבין את הדרכים הרבות להגיע להבנת התורה ולעבודתה.

"עולמות עשירים של פרשנות, אגדה, הלכה, הגות, מוסר, סיפורי חכמים, דרשנות, חסידות, שירה ופיזוט, הבנת המנהיגות היהודית לאורך הדורות ועוד מחכים למצטרפים לתוכנית. שכרם של הלומדים גלום בזה שהם מגלים את העושר המדהים שהורישו לנו חכמי ישראל לאורך הדורות כחלק אינטגרלי מהמסורת היהודית. התוכנית שלנו מאחדת מחשבת ישראל ותורה שבעל פה, שהם תחומים הקשורים זה לזה ודבוקים זה בזה. אין מחשבת ישראל בלי תורה שבעל פה ואין תורה שבעל פה שאין בה ממדים של מחשבת ישראל."

לימודי תושב"ע: מיהם הסטודנטים שבאים ללמוד אצלכם?

"הבאים ללמוד בתוכנית לתואר שני בהוראת מחשבת ישראל ותורה שבעל פה הם ברובם מורות, מורים מנהלים, מנהלות ובכירים במערכת החינוך, אבל חלקם גברים ונשים שיש בהם סקרנות טבעית להרחיב את הידע שלהם ביהדות. הם באים מרקע תורני אבל מבינים שכדי להיות מחנך טוב, כדי לתפוס עמדת מנהיגות בעולם החינוכי-תורני, אדם חייב להעמיק את הבנת עולמה של היהדות ולהרחיבה.

"חלק מבוגרי תוכנית M.Ed המשיכו לדוקטורט. הסגל האקדמי במכללה, יראתו קודמת לחוכמתו, הם אנשים שאכפת להם מאוד מהבאים ללמוד; מרצים ותיקים וגם צעירים שלהם מחויבות עמוקה להעשיר את עולמם של הלומדים ולפעול להצלחתם."

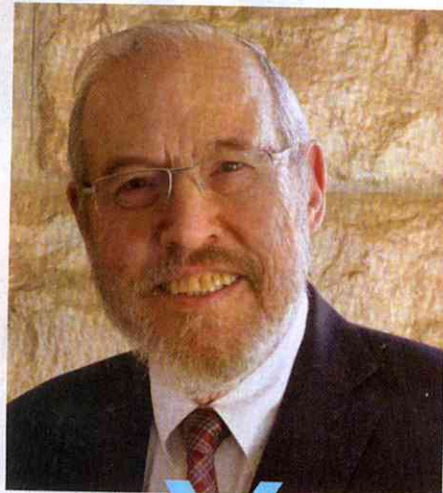
מהו כנס 'פרדס'?

"כנס 'פרדס' הוא הכנס האקדמי השנתי של מכללה ירושלים, שמפיק בית הספר לתואר שני במחשבת ישראל ותורה שבעל פה של המכללה. הכנס מציע לציבור הרחב הזדמנות להתעשר מן העשייה האקדמית של חוקרים מן השורה הראשונה באוניברסיטאות ובמכללות בישראל ובחו"ל, וזאת באווירה המיוחדת של מכללה ירושלים.

"השנה ידונו בכנס בהזוויות ובקולות שונים בעולם היהודי מתוך התעסקות בסוגיות מעניינות ורלוונטיות לעולם היהודי והאקטואלי גם יחד. הכנס ימשך שלושה ימים, ויפתח בע"ה ביום שלישי הקרוב י"ט באדר."

מה התוכנית שלך לעתיד?

"כעת אני עוסק בהוצאה לאור של קובץ מחקריו של מו"ר הרב פרופסור יצחק טברסקי, שהשאיר עושר של מאמרים בתחום חקר משנתו ההלכתית ההגותית והרוחנית של הרמב"ם. כמו כן יש קובץ מאמרים רבים העוסקים בהיסטוריה אינטלקטואלית, בהתמקדות מיוחדת על החיבור שבין הלכה ורוחניות. נוסף על כך יש לי עוד תוכניות מחקר שבעזרת ה' אוכל להוציא לאור. אני מודה לקב"ה ששם שחלקי בין יושבי בית המדרש הזה, שנקרא מכללה ירושלים, במיוחד הודות לעושר האנושי שאני מגלה בלומדים. מתלמידי יותר מכולם - אני נהנה מכל רגע של דו-שיח מפרה עם הלומדים בתוכניתנו."

כרמי הורביץ

לקראת כנס האקדמי השנתי של מכללה ירושלים, פרדס, שיתקיים השבוע, ראיינו את הרב פרופסור כרמי הורביץ, ראש התוכנית לתואר שני בהוראת מחשבת ישראל ותורה שבעל פה במכללה ירושלים

"יש היסטוריה ארוכה של הערכה חיובית לתחומי ה'חוכמה' המשלימים את עולם התורה. מאז ימיהם של ר' סעדיה גאון והרמב"ם ועד ימינו גדולי ישראל הנאמנים לתורה מן השמיים, לקיום מצוות וליראת שמיים, ידעו מה לשאוב מהעולמות הרחבים של הדעת כדי להעמיק את הבנתנו בתורה ולספק חומר שממנו אנו מקבלים השראה להתקרב לקב"ה. כל זמן שאנו נמנים עם מבקשי פני ה', נהיה בטוחים שהחוכמה רק תעשיר אותנו ותקרב אותנו לעולמה של תורה."

מכללה ירושלים.

"מכללה ירושלים היא בית חם ומקצועי המספק הכשרה אקדמית באווירה תורנית. התוכנית לתואר שני בהוראת מחשבת ישראל ותורה שבעל פה ממשיכה מסורת זו מתוך מגמה להדריך את הלומדים לגלות את עומק היהדות בכל גווניה המזהירים. מתוך לימוד מקורות מתקופת חז"ל

ספר בקצרה על עצמך.

"אני יליד ארצות הברית וגדלתי בבית ציוני-דתי. אבי היה מחלוצי המורים לעברית בארצות הברית וחיבר ספרים חשובים בתחום. הורי, אחיותי ואחיי - כולם עלו ארצה. אחרי לימודי בישיבה התיכונית למדתי שנתיים ביישובת 'כרם ביבנה', עשיתי תואר ראשון בפילוסופיה בישיבה אוניברסיטה, למדתי בכולל שעל יד הישיבה בראשותו של הרב אהרון ליכטנשטיין וקיבלתי סמיכה לרבנות ממו"ר הרב יוסף דב סולובייצ'יק."

אוניברסיטת הארוורד.

"את הדוקטורט שלי עשיתי באוניברסיטת הארוורד בתחום ההיסטוריה האינטלקטואלית היהודית, בהנחיית הרב פרופסור יצחק טברסקי. פרופסור טברסקי היה דמות מיוחדת במינה: תלמידו וחתנו של הרב סולובייצ'יק, האדמו"ר מטלנא ופרופסור מן המניין וראש המרכז ללימודי יהדות באוניברסיטת הארוורד. הוא כרך יחד למדנות ליטאית וחוסן חסידי שהתמזגו יחד בירת שמיים ואהבת הבריות, וכמובן מוח חריף ומעמיק של פרופסור בהארוורד, בעל בקיאות מדהימה בכל היצירה התורנית-יהודית לאורך הדורות. השנים שזכיתי להתאבק באבק רגליו בהארוורד ובבית המדרש של חסידי טלנא הקנו לי נקודת מבט חדשה על היצירה התורנית, ובמיוחד הבנה של החיוניות שבשילוב הלכה ורוחניות."

שתף אותנו עוד ברקע האקדמי שלך.

"עם סיום הדוקטורט עליתי מאמריקה לבאר שבע עם אשתי וארבעת ילדי - בן חמד נוסף נולד בארץ ולימדתי במחלקה למחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. לפני כ-30 שנה נתבקשתי להקים שלוחה בירושלים של התוכנית לתואר שני בהיסטוריה יהודית וחינוך יהודי של טורו-קולג' ניו יורק, ועמדת בראשו 18 שנה. מאות רבות של לומדים עברו דרך התוכנית של טורו-קולג', רבים מהם מורים ומנהלים במערכת החינוך, כולל בגורות רבות ממכללה ירושלים. לפני 13 שנה הפכנו את השלוחה של טורו-קולג' למוסד ישראלי עצמאי ששמו 'מכון לנדר', ומילאתי את תפקיד רקטור המכללה. רבים מבוגרי תוכניות אלו המשיכו לדוקטורט, וחלקם מלמדים היום במכללה ירושלים. לפני כשמונה שנים התבקשתי לשמש נשיא מכללת גבעת ושינגטון, ובשנת תשע"ד התבקשתי להצטרף לסגל האקדמי של התוכנית לתואר שני בהוראת מחשבת ישראל ותורה שבעל פה במכללה ירושלים. בשנת תשע"ז נבחרתי לעמוד בראש התוכנית."

יש אנשים שטוענים שלימוד יהדות לעומק סותר את האקדמיה. אין אתה רואה את זה?

"הכשרה אקדמית וראייה היסטורית הן מחויבות המציאות היום, מכיוון שהשיח המודרני בעולם שאנו חיים בו מושפע מאוד מדרך החשיבה הזאת. חובה על כל בת תורה ובן תורה לרכוש כלים כאלה גם כדי להעמיק את הבנתם במורשת היהודית וגם כדי למנוע עיוותים המוצגים נגד היהדות השורשית. כלים אקדמיים, כשמשמשים בהם באחריות ובמחויבות לעולם של תורה ומצוות, מעשירים את הבנת האדם את עולמו שברא הקב"ה ומעמיקים אותה, במיוחד בעולם של תורה, מצוות וחוויה דתית.